

МЕХАНІЗМ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПІВТОВАРИСТВ

Коваленко Інна Анатоліївна

к.ю.н., доцент

Київський Національний університет

технологій та дизайну

м. Київ, Україна

В умовах сьогодення Україна перебуває в процесі магістральних перетворень та трансформацій, завдання яких – створення усіх умов для побудови правової та демократичної держави, підвищення рівня життя, дотримання та захисту прав та свобод людини та громадянина. Такі зміни неможливо втілити в життя без ефективної правової та судової системи.

У процесі становлення України як демократичної, правової держави та її націленість на міжнародне співробітництво та інтеграцію питання переоцінки та перегляду поняття та особливостей механізму прийняття рішень європейських співтовариств набуло особливого практичного та теоретичного значення. Нові парадигми в науці та реалії сьогодення формують нові підходи до розуміння «механізму прийняття рішень». Процес прийняття рішень в Європейському Союзі передбачає проходження низки процедур, у яких задіяні головні інституції «законодавчого трикутника» - Рада ЄС, Європарламент та Єврокомісія. Причому головним змістом еволюції механізму було поступове наділення усе більшими і більшими повноваженнями Європейський Парламент. При прийнятті законопроектів в ЄС існують такі три основні три процедури – це консультації, процедура згоди (санкціонування) та спільне прийняття рішень. Ключовий фактор їхнього розмежування є спосіб взаємодії Парламенту із Радою. Звертаючись до процедури консультацій Парламент виконує дорадчу функцію, він лише висловлює свою позицію. Особливе місце у механізмі прийняття рішень європейських співтовариств займають спільні рішення. за

процедурою спільного рішення Парламент приймає спільне з Радою рішення.

Спрощено процедура складається з таких етапів:

1. Законодавча ініціатива від комісії;
2. Відповідь Парламенту на конкретну законодавчу ініціативу, що визначається абсолютною більшістю;
3. у випадку, коли Парламент не стає ініціатором змін, то Рада ухвалює рішення кваліфікованою більшістю;
4. у випадку відхилення Парламентом ініціативи, вона не стає законодавчим актом;
5. у випадку, якщо Парламент пропонує зміни, Рада й Комісія їх розглядають;
6. у випадку, погодження Комісії зі змінами, Рада може їх затвердити кваліфікованою більшістю;
7. у випадку, якщо Комісія відхиляє запропоновані Парламентом зміни, Рада може ухвалити їх одноставно;
8. якщо Рада також не погоджується на зміни, створюють узгоджувальний комітет з представників Ради і Парламенту за участі Комісії;
9. якщо узгоджувальний комітет не дійде згоди, пропозицію знімають;
10. якщо узгоджувальний комітет виробляє компромісний варіант тексту, його має ухвалити Рада (кваліфікованою більшістю) і Парламент [1,с.80].

Європейська комісія це вищий орган виконавчої влади Європейського Союзу, який приблизно відповідає ролі і функціям уряду систем національних держав. На відміну від національних урядів, Єврокомісія також може виконувати функцію законодавчої ініціативи, але тільки у рамках ЄС та відповідно до Законодавства Європейського Союзу.

Коли Європейська Комісія пропонує новий законопроект, вона повинна вибрати процедуру для його схвалення. Цей вибір залежить від «законодавчої бази» ініціативи, тобто від статті Угоди, на якій ініціюється така ініціатива.

Для того, щоб ухвалити рішення в Раді здійснюється голосування

міністрів країн, що є членами. Як показує практика, у значно більшій кількості випадків рішення приймаються кваліфікованою більшістю, однак в окремих випадках необхідна однозначність та одностайність [2]. Залежно від питання, що розглядається, застосовується один з трьох видів голосування: проста більшість (для процедурних питань); кваліфікована більшість (коли кожна країна має визначену «вагу» голосу) — застосовується за розгляду питань внутрішнього ринку, економічних справ і торгівлі; одностайне рішення — застосовується, зокрема, за розгляду питань про вступ нових членів, оподаткування, проблем СЗБП і правосуддя та внутрішніх справ. Рада і Парламент мають однакові законодавчі та бюджетні повноваження, тобто дві установи повинні схвалити закон. У деяких обмежених областях Рада може ініціювати новий закон сама [3]. Стосовно основного блоку питань, які Рада вирішує кваліфікованою більшістю, застосовується процедура спільного рішення Ради і Парламенту. Із ухваленням Договору про ЄС 1992 р. вплив Європарламенту на законотворчий процес значно посилюється завдяки збільшенню ролі закріпленої в ЄСА процедури співробітництва та введенню нової процедури, а саме принципу спільного ухвалення рішень, який дає Парламенту право та можливість накладати вето на рішення Ради. Ця процедура стосується ряду таких запитань як свобода пересування робочої сили і послуг; зайнятість; захисту прав споживачів; транс'європейські транспортні і енергетичні мережі; освіта; культура; охорона здоров'я; охорона навколишнього середовища; загальні принципи контролю [4].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі : онлайн-гід з питань євроантлантичної інтеграції: навчальний посібник Вінниця: ВНТУ, 2017. 147 с.
2. Книжки з євроінтеграції видавництва «К.І.С.»: http://europa.dovidka.com.ua/p.html#_Codecision_procedure .
3. Ю. С. Шемшученко: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998.
4. Офіційний сайт Європейської комісії